

GÖRÜNTÜ İŞLEME-9.HAFTA

MATEMATİKSEL OPERATÖRLER

Görüntü aritmetiği iki veya daha fazla görüntüye standart aritmetik işlemlerden birini (toplama, çıkarma, çarpma, bölme) veya mantıksal bir operatörü uygulayan işlemlerdir. İşlem giriş resmi ile çıktı resmi arasında piksel piksel uygulanır. Bu nedenle, görüntülerin normalde aynı boyutta olması gerekir. Görüntü aritmetiği görüntü işleminin en basit şekli ve dolayısı ile hızlı işlemlerdir.

Birçok uygulamada, işlenen görüntüler aynı sahneden farklı zaman noktalarında alınır. Örneğin, aynı sahnenin ardışık görüntüleri eklenerek rastgele gürültünün azaltılması veya iki ardışık görüntü çıkartılarak hareket algılama işlemleri yapılabilir. Mantıksal işlemler ise genellikle iki görüntüyü birleştirmek için kullanılır.

A- Piksel Toplama, Görüntü Ekleme

Bu operatör giriş olarak aynı boyutlarda iki adet görüntüyü alıp, çıkış olarak aynı boyutta üçüncü bir görünüşü üretir. Çıkış resmi, giriş resminlerinde aynı konumdaki piksellerin toplamı ile üretilir. İki'den fazla görüntüyü birleştirme yada her piksele belirli bir sabitin eklenmesi şeklinde uygulamalar da yapılabilir.

İki görüntünün eklenmesi tek bir geçişte doğrudan gerçekleştirilir. Çıktı piksel değerleri şu şekilde oluşturulur.

$$Q(x, y) = P_1(x, y) + P_2(x, y)$$

Tek bir görüntüye sabit bir sayı eklenmek isteniyorsa formülasyon aşağıdaki gibi olacaktır.

$$Q(x, y) = P_1(x, y) + C$$

Renkli görüntülerde, çıktı değerini üretmek için her bir kanal (R, G, B) kendi arasında toplanır. Sabit değer ise her bir kanala eklenir. Sabit değer eklenerek yapılan uygulamalar, resmin parlaklığını artıran bir işlemdir.

Ekleme işleminden sonra, renk değerleri üst limiti aşarsa (255), taşan kısımlar için şu uygulamalar yapılabilir.

- Taşan değerler 255 sabitlenebilir.
- Taşan en üst değer 255 olacak şekilde tüm pikseller Normalleştirilebilir.
- Ekleme işlemi yapılmadan önce orijinal resim belli bir sayı ile ölçeklenebilir ($A=0.8$ gibi).

$$Q(x, y) = P_1(x, y) * A + P_2(x, y)$$

Benzer şekilde her iki resmi de ölçekleyip toplayabiliriz ($A=0.5, B=0.5$).

$$Q(x, y) = P_1(x, y) * A + P_2(x, y) * B$$

- Taşan kısımlar 0 dan başlayacak şekilde tekrar başa dönebilir.
- Eğer bir görüntünün kenar çizgileri ile toplama yapılıyor ise, sadece kenar kısımlarında kenar görüntüsün değeri diğer alanlarda ise orijinal resmin pikselleri kullanılabilir.

Programlama (Görüntü ekleme)

Aşağıdaki ilk iki resim farklı toplama işlemine ve sınır aşma uygulamalarına tabi tutularsa şu sonuçlar alınır.

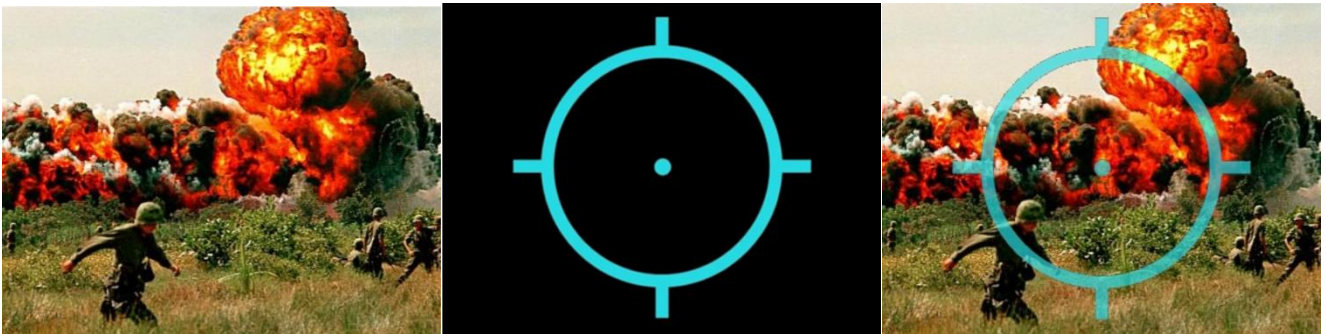

Aşağıdaki birinci resim direk iki resim toplanıp, sınırı aşan değerler 255 de sabitlenmiştir. İkinci resimde ise her iki resimde 0.5 ölçekle çarpılarak önce karartılıp daha sonra değerler toplanmıştır.

Aşağıdaki iki resim toplanırken nişangahın renkli piksellere gelince renklerin %70 nişangahtan, %30 ana sahneden alınmıştır.

Örnek 1


```
private void pikselToplamaToolStripMenuItem_Click(object sender, EventArgs e)
{
    Bitmap Resim1, Resim2, CikisResmi;
    Resim1 = new Bitmap(pictureBox1.Image);
    Resim2 = new Bitmap(pictureBox2.Image);

    int ResimGenisligi = Resim1.Width;
    int ResimYuksekligi = Resim1.Height;

    CikisResmi = new Bitmap(ResimGenisligi, ResimYuksekligi);

    Color Renk1, Renk2;
    int x, y;
    int R=0, G=0, B=0;
}
```

```

for (x = 0; x < ResimGenisligi; x++) //Resmi taramaya şablonun yarısı kadar dış kenarlardan
içeride başlayacak ve bitirecek.
{
    for (y = 0; y < ResimYuksekligi; y++)
    {
        Renk1 = Resim1.GetPixel(x, y);
        Renk2 = Resim2.GetPixel(x, y);

        //İki resmi direk toplama
        //R = Renk1.R + Renk2.R;
        //G = Renk1.G + Renk2.G;
        //B = Renk1.B + Renk2.B;

        //İki resmi ölçekli olarak toplama
        if (Renk2.R > 20 && Renk2.G > 20 && Renk2.B > 20)
        {
            R = Convert.ToInt16(Renk1.R * 0.3 + Renk2.R * 0.7);
            G = Convert.ToInt16(Renk1.G * 0.3 + Renk2.G * 0.7);
            B = Convert.ToInt16(Renk1.B * 0.3 + Renk2.B * 0.7);
        }
        else
        {
            R = Renk1.R;
            G = Renk1.G;
            B = Renk1.B;
        }
        //Sınırı aşan değerleri 255 ayarlama
        if (R > 255) R = 255;
        if (G > 255) G = 255;
        if (B > 255) B = 255;

        //Sınırı aşan değerleri Başa sarma şeklinde ayarlama
        //if (R > 255) R = (R - 255);
        //if (G > 255) G = (G - 255);
        //if (B > 255) B = (B - 255);

        CikisResmi.SetPixel(x, y, Color.FromArgb(R, G, B));
    }
}
pictureBox2.Image = CikisResmi;
}

```

Normalizasyon Yaparak İki Resmi Toplama


```

private void button1_Click(object sender, EventArgs e)
{
    Bitmap Resim1, Resim2, CikisResmi;
    Resim1 = new Bitmap(pictureBox1.Image);
    Resim2 = new Bitmap(pictureBox2.Image);

    int ResimGenisligi = Resim1.Width;
    int ResimYuksekligi = Resim1.Height;

    CikisResmi = new Bitmap(ResimGenisligi, ResimYuksekligi);

    Color Renk1, Renk2;
    int x, y;
    int R = 0, G = 0, B = 0;
}

```

```

    int EnBuyukDeger = 0, EnKucukDeger = 0;

    for (x = 0; x < ResimGenisligi; x++) //Resmi taramaya şablonun yarısı kadar dış kenarlardan
    içerde başlayacak ve bitirecek.
    {
        for (y = 0; y < ResimYuksekligi; y++)
        {
            Renk1 = Resim1.GetPixel(x, y);
            Renk2 = Resim2.GetPixel(x, y);

            ////İki resmi direk toplama
            R = Renk1.R + Renk2.R;
            G = Renk1.G + Renk2.G;
            B = Renk1.B + Renk2.B;

            //Sınırı aşan değerleri 255 ayarlama. Gri resim üzerinde işlem yapıldığı için Sadece
            R ye bakıldı.
            if (R > EnBuyukDeger)
                EnBuyukDeger = R;
            if (G > EnBuyukDeger)
                EnBuyukDeger = G;
            if (B > EnBuyukDeger)
                EnBuyukDeger = B;

            if (R < EnKucukDeger)
                EnKucukDeger = R;
            if (G < EnKucukDeger)
                EnKucukDeger = G;
            if (B < EnKucukDeger)
                EnKucukDeger = G;

        }
    }

    textBox3.Text = EnKucukDeger.ToString();
    textBox4.Text = EnBuyukDeger.ToString();

    pictureBox3.Image = Normalizasyon(Resim1, Resim2, EnBuyukDeger, EnKucukDeger);
}

```

```

public Bitmap Normalizasyon(Bitmap Resim1, Bitmap Resim2, int EnBuyukDeger, int EnKucukDeger)
{
    Bitmap CikisResmi;

    int ResimGenisligi = Resim1.Width;
    int ResimYuksekligi = Resim1.Height;

    CikisResmi = new Bitmap(ResimGenisligi, ResimYuksekligi);

    Color Renk1, Renk2;
    int x, y;
    int R = 0, G = 0, B = 0;

    int UstSinir = 0, AltSinir = 0;

    if (EnBuyukDeger > 255)
        UstSinir = 255;
    else
        UstSinir = EnBuyukDeger;

    if (EnKucukDeger < 0)
        AltSinir = 0;
}

```

```

else
    AltSinir = EnKucukDeger;

    for (x = 0; x < ResimGenisligi; x++) //Resmi taramaya şablonun yarısı kadar dış kenarlardan
        içerde başlayacak ve bitirecek.
        {
            for (y = 0; y < ResimYuksekligi; y++)
            {
                Renk1 = Resim1.GetPixel(x, y);
                Renk2 = Resim2.GetPixel(x, y);

                ////İki resmi direk toplama
                R = Renk1.R + Renk2.R;
                G = Renk1.G + Renk2.G;
                B = Renk1.B + Renk2.B;

                int NormalDegerR = (((UstSinir - AltSinir) * (R - EnKucukDeger)) / (EnBuyukDeger -
                    EnKucukDeger)) + AltSinir;
                int NormalDegerG = (((UstSinir - AltSinir) * (G - EnKucukDeger)) / (EnBuyukDeger -
                    EnKucukDeger)) + AltSinir;
                int NormalDegerB = (((UstSinir - AltSinir) * (B - EnKucukDeger)) / (EnBuyukDeger -
                    EnKucukDeger)) + AltSinir;

                CikisResmi.SetPixel(x, y, Color.FromArgb(NormalDegerR, NormalDegerG, NormalDegerB));
            }
        }
    return CikisResmi;
}

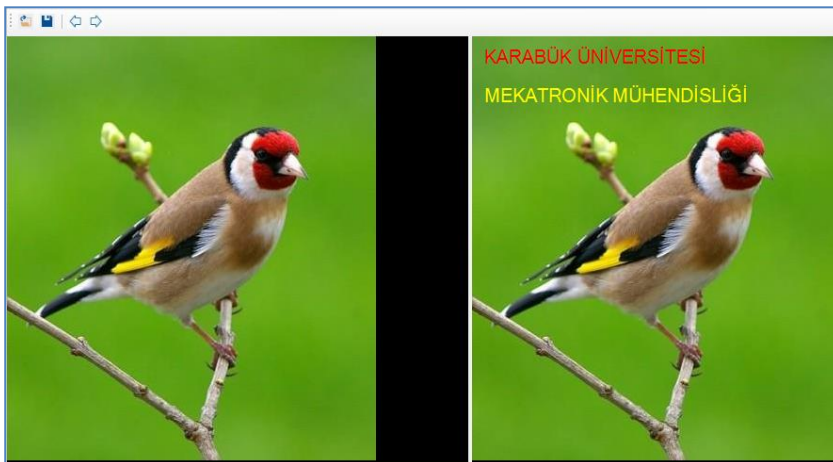
```

Ek Konu: Resim Üzerine Yazı, Çizgi ve Resim Ekleme (Hazır fonksiyonlar)

Resim üzerine yazı ve çizgi gibi eklemek yapmak istediğimizde aşağıdaki hazır fonksiyonları kullanabiliriz.

Normal kameradan alınan görüntülerin üzerine bazen tarih ve saat işlenmesi gerekebilir. Yada görüntü üzerinde nişangah (artikül) benzeri bir şeklin düşürülmesine ihtiyaç olabilir. Ayrıca bir görüntü oluşturulurken (daha çok video görüntülerinde) köşede başka bir kameranın görüntüsünün de olmasını isteyebiliriz. Yada aynı anda bir çok kameranın görüntüsü tek çerçeve içerisinde oluşturulması gerekebilir. Video filmleri resimlerin arda arda görüntülenmesi olduğundan bir resim üzerinde yapılacak bu işlemler tekrarlandığında video görüntüsünde de yapılmış olacaktır.

Örnek 2. Resim üzerine yazı yazma


```

Bitmap GirisResmi = new Bitmap(pictureBox1.Image);
Bitmap CikisResmi = new Bitmap(GirisResmi);

```



```

string Metin1 = "KARABÜK ÜNİVERSİTESİ";
string Metin2 = "MEKATRONİK MÜHENDİSLİĞİ";

Point BirinciKonum = new Point(10, 10);
Point IkinciKonum = new Point(10, 50);

Graphics graphics = Graphics.FromImage(CikisResmi);

Font ArialFontTipi = new Font("Arial", 15);

graphics.DrawString(Metin1, ArialFontTipi, Brushes.Red, BirinciKonum);
graphics.DrawString(Metin2, ArialFontTipi, Brushes.Yellow, IkinciKonum);

pictureBox2.Image = CikisResmi;

string ResimDosyaYolu = @"..\..\Resimler\Deneme.jpg"; //Direk dosya adı yazılırsa bin/debug
klasörüne yazılır.
CikisResmi.Save(ResimDosyaYolu);

```

Örnek 3. Resim üzerine yazı yazma


```

private void btnYaziEkle_Click(object sender, EventArgs e)
{
    Bitmap GirisResmi = new Bitmap(pictureBox1.Image);
    Bitmap CikisResmi = new Bitmap(GirisResmi);
    CikisResmi = GirisResmi;

    int FontBoyutu = 25;

    Font FontBilgisi = new Font("Times New Roman", FontBoyutu, FontStyle.Regular);

    string Metin = "KARABÜK ÜNİVERSİTESİ";

    Color Renk1 = Color.FromArgb(255,255,10,10); //Alfa,Red,Green,Blue ile tanımladık
    Color Renk2 = Color.FromName("Yellow");

    Rectangle Dikdortgen = new Rectangle(0, 0, 10, 20);

    LinearGradientBrush GecisliFirca = new LinearGradientBrush(Dikdortgen, Renk1, Renk2,
    LinearGradientMode.Vertical);

    int xKonum = 100;
    int yKonum = 80;

    Graphics Grafik = Graphics.FromImage(CikisResmi);
    Grafik.DrawString(Metin, FontBilgisi, GecisliFirca, xKonum, yKonum);

    pictureBox2.Image = CikisResmi;
}

```

}

Örnek 4. Resim üzerine resim ekleme


```
private void btnResimBirlestir_Click(object sender, EventArgs e)
{
    pictureBox1.Image = Image.FromFile(@"..\..\..\Resimler\Araba2.jpg");
    pictureBox2.Image = Image.FromFile(@"..\..\..\Resimler\Araba1.jpg");

    Bitmap GirisResmi1 = new Bitmap(pictureBox1.Image);
    Bitmap GirisResmi2 = new Bitmap(pictureBox2.Image);

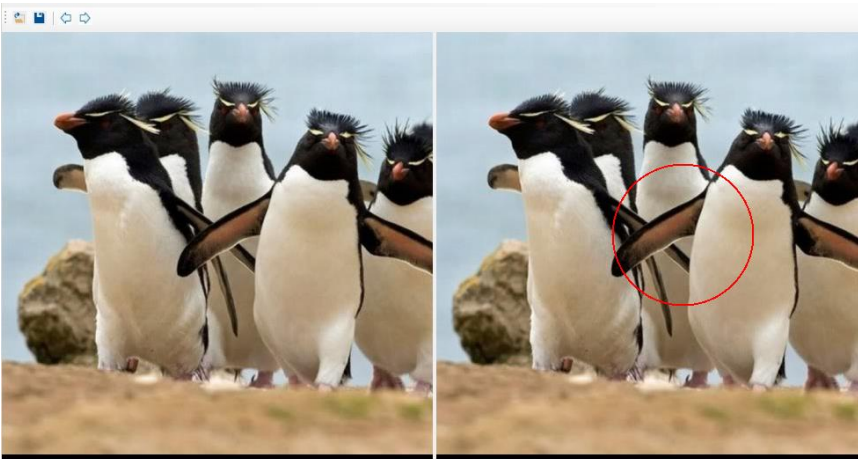
    int Xkoordinati = 20; int Ykoordinati = 20; int Genislik = 200; int Yukseklik = 150;

    Rectangle Dikdortgen = new Rectangle(Xkoordinati, Ykoordinati, Genislik, Yukseklik);

    Graphics Grafik = Graphics.FromImage(GirisResmi2);
    Grafik.DrawImage(GirisResmi1, Dikdortgen);

    string ResimDosyaYolu = @"..\..\..\Resimler\Deneme3.jpg"; //Direk dosya adı yazılırsa bin/debug
    //klasörüne yazılır.
    GirisResmi2.Save(ResimDosyaYolu);
}
```

Örnek 5. Resim üzerine çizgi ekleme


```
private void btnResimUzerineCizgiEkle_Click(object sender, EventArgs e)
{
    Bitmap GirisResmi = new Bitmap(pictureBox1.Image);
    Bitmap CikisResmi = new Bitmap(GirisResmi);
    CikisResmi = GirisResmi;

    Graphics Grafik = Graphics.FromImage(CikisResmi);

    Color Renk = Color.Red; // Çizim kaleminin rengini beyaz atıyor
    Pen KalemCizgi = new Pen(Renk, 2); //Çizim
```

```

Grafik.DrawEllipse(KalemCizgi, 200, 150, 160, 160);

pictureBox2.Image = CikisResmi;

string ResimDosyaYolu = @"..\..\Resimler\Deneme4.jpg"; //Direk dosya adı yazılırsa bin/debug
klasörüne yazılır.
CikisResmi.Save(ResimDosyaYolu);

}

```

Ödev 1: Gece görüş kamerası

a) Gece ortamda ışıklar çok düşükken (odada mum ışığı altında olabilir, cep telefonu ışığı üzerine bir şey kapatılarak olabilir yada balkondan gece sokak görüntüsü alınarak denenebilir) alınan video görüntüleri üzerinde piksel değerleri üzerine sabit bir değer ekleyerek görüntüyü aydınlatın (gece görüntüsünü gündüz gibi yapın). Bunun için eklenecek sabit sayıyı bir sürgü (scrollbar) ile ayarlanabilir yaparsanız daha uygun değerde parlaklığı artırmış olursunuz. Görüntü işleme hızı nedeniyle her kare belki biraz kesikli olabilir ama olabildiğince gece görüş kamerası şeklinde olayı gösterin. (Not. Bu şekilde bir gece görüş kamerası geceyi gündüz gibi gösteren bir uygulamadır, fakat termal kamera olayı değildir. Termal kamerada insan gözünün göremediği frekansları (kızıl ötesi bölge) görebileceğimiz frekansa dönüştürmek gerekir)

b) Aynı uygulamayı şu şekilde değiştirin. Karanlık ortamda çıkan en büyük renk değerini 255 gelecek şekilde ve en küçük renk değerini de 100 gelecek şekilde Normalize ederek resmi yeniden düzenleyin. Buradaki 100 sayısını Sürgü (Trackbar) ile ayarlanabilir yapın.

B- Piksel Çıkarma, Görüntü Çıkarma

Piksel çıkarma operatöründe, iki resim birbirinde çıkarılarak üçüncü çıktı resmi oluşturulur.

$$Q(i, j) = P_1(i, j) - P_2(i, j)$$

Çıktı oluşturulurken ortaya çıkacak negatif değerler mutlak değeri alınarak pozitif değere dönüştürülebilir.

$$Q(i, j) = |P_1(i, j) - P_2(i, j)|$$

Sabit bir değerde çıkarılarak çıktı resmi elde edilebilir.

$$Q(i, j) = P_1(i, j) - C$$

Renkli görüntülerde her bir değer R,G,B kanallarından ayrı ayrı çıkarılır.

Sınırları taşan değerler için şu uygulamalar yapılabilir. Hangisinin uygulanacağına, yapılan uygulamanın türüne göre karar verilir. Çıkarma işleminde ortaya çıkan değerler negatif bölgede olacaktır. Buna göre;

- Çıkış piksel değerleri negatifse direk olarak sıfıra eşitlenebilir
- Negatif değer 255 den çıkarılarak tekrar yukarıdan geriye doğru değer atanabilir. Yani -30 için 255-30=225 değeri atanabilir.
- Yukarıda formülü yazıldığı gibi negatif değerler mutlak değeri alınarak direk pozitif değere dönüştürülebilir.
- Bazı görüntü formatları eksi değerleri kabul eder. Bu tip görüntülerde olduğu gibi bırakılabilir.
- Negatif değer 0 a çekilerek tüm resim değerleri Normalizasyon yapılarak, yani her pikselin değeri üst ve alt limiter arası orantısız olarak dağıtılabilir. -30 değeri 0 yapıldığında üst limitte 250 ise bu durumda bütün pikseller 0 ile 250 arasında yeniden hesaplanarak dağıtılabilir.

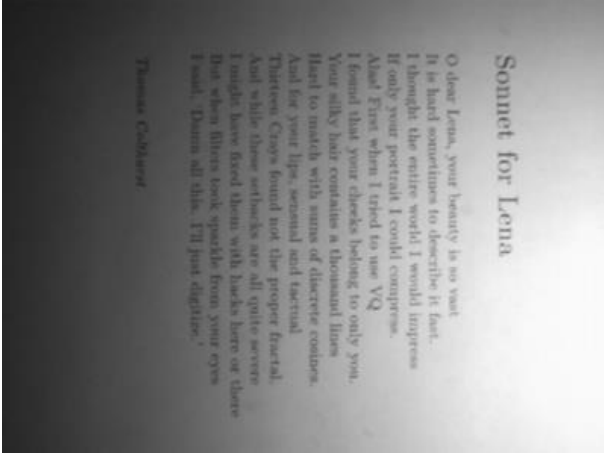
Örnek 6. Arka plandan görüntü çıkarma. Yazıları okunaklı hale getirme

Görüntü yada piksel çıkarmanın yaygın bir kullanımı olarak resimde arka plan görüntülerini kaldırma gösterilebilir. Böylece ön plandaki görüntüler daha kolay analiz edilir. Örneğin: bazı tarama işlemlerinde yada yetersiz bir aydınlatma ortamında çekilen bir sayfanın görüntüsü aşağıdaki gibi olabilmektedir. Bu işlemde sahnenin boş bir

görüntüsü (yazının olduğu ortama boş bir sayfa konarak oluşturulabilir), üzerinde yazı bulunan görüntüden çıkarılırsa ön plandaki yazılar daha iyi tespit edilir.

Endüstriyel bir uygulamada ise bir bant üzerindeki cisimleri homojen olmayan bir ışık altında kontrol edilirse ön plandaki cisimlerin daha anlaşılır olması için bu yöntem kullanılabilir. Görüntü alınan ortamda, kamera ve ışık konumu sabit ise, sahne boş iken arka planı oluşturan bir görüntü alınır ve ardından sahneye giren cisimler varken alınan görüntülerden bu arka plan çıkarılarak esas incelenen cisimler tespit edilebilir.

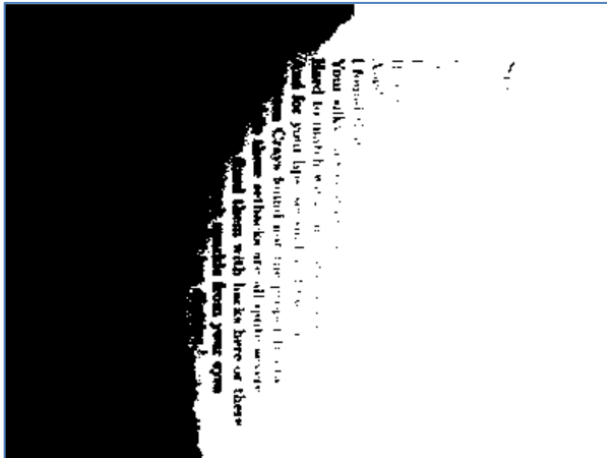

Orijinal Resim

Gölge Resmi (boş sahne resmi)

Böyle bir görüntüde belli bir değerin üzerindeki beyaz kısımları tamamen beyaz, geri kalanı tamamen siyah yaparsak başarısız bir ayırma işlemi gerçekleştirmiş oluruz. Aşağıdaki resim 100 değeri ile eşiklenerek elde edilmiştir.


```
OkunanRenk = GirisResmi.GetPixel(x, y);
```

```
R = OkunanRenk.R;
```

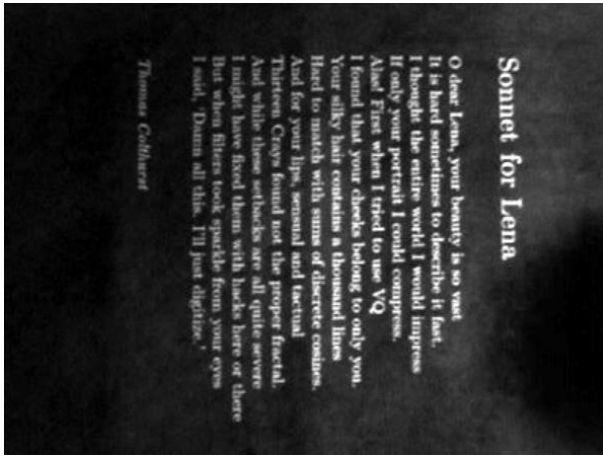
```
if (R > 100)
```

```
    R = 255;
```

```
else
```

```
    R = 0;
```

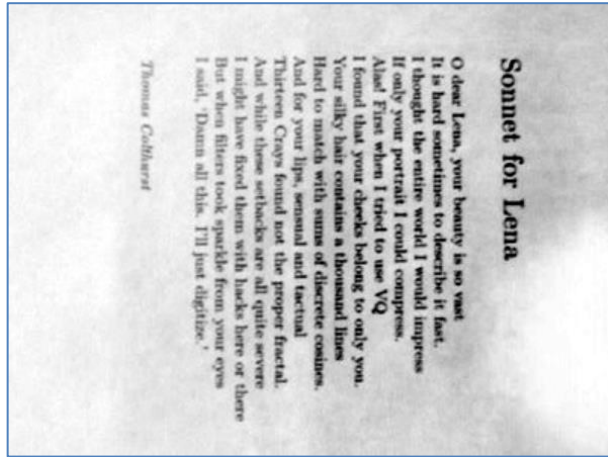
Bu problemi çözmek için sahne dolu iken alınan görüntüden (Orijinal resim), sahne boş iken alınan görüntü (Gölge resmi) çıkarılırsa ön plandaki cisimlerin görüntü değeri elde edilir. Çıkarma işleminde negatif sayılar elde etmeyi önlemek yukarıda anlatılan uygun yöntemler denenerek daha iyi sonuçlar elde edilebilir. Aşağıdaki resim çıkarma işlemine mutlak değer fonksiyonu uygulanarak elde edilmiştir.


```
Renk1 = Resim1.GetPixel(x, y);
Renk2 = Resim2.GetPixel(x, y);

R = Math.Abs(Renk1.R - Renk2.R);
G = Math.Abs(Renk1.G - Renk2.G);
B = Math.Abs(Renk1.B - Renk2.B);
```

Bu görüntünün negatifi alınırsa daha iyi bir sonuç elde edilir.

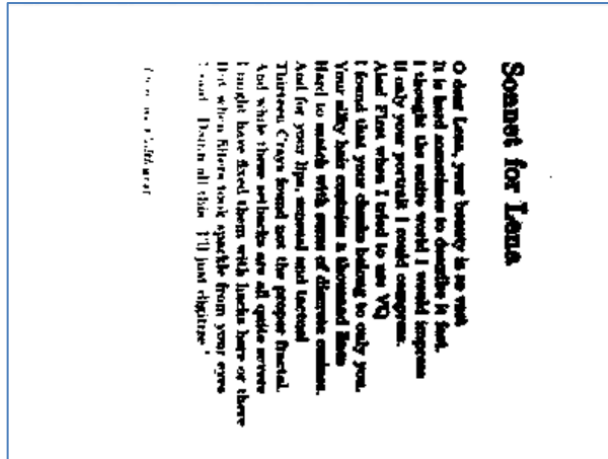
```
OkunanRenk = GirişResmi.GetPixel(x, y);

R = 255 - OkunanRenk.R;
G = 255 - OkunanRenk.G;
B = 255 - OkunanRenk.B;

DonusenRenk = Color.FromArgb(R, G, B);

CikisResmi.SetPixel(i, j, DonusenRenk);
```

Elde edilen bu görüntüde arka plandaki gölgeleri 170 değeri ile eşiklersek (ayarlanabilir bir sürgü-scrollbar ile yapmak daha uygun olur) aşağıdaki sonucu elde ederiz.


```
OkunanRenk = GirişResmi.GetPixel(x, y);

R = OkunanRenk.R;

int EsiklemeDeger = ScrollBar1.Value;

if (R > EsiklemeDeger)
    R = 255;
else
    R = 0;
```

Görüntünün zayıf aydınlatılmış alanlarında kontrast (yani ön plan ve arka plan yoğunluk farkı) daha iyi aydınlatılmış kısma göre daha düşük olduğu için resim üzerindeki homojenlik henüz daha sağlanabilmiş değildir. Daha sonra gelecek konularda bu problemi biraz daha iyileştirmeye çalışacağız fakat, ışık koşulları homojen olmadığı için tam olarak %100 bir çözüm imkansızdır.

Araştırma 1: Bu uygulamayı [gamma corrected](#) yöntemini kullanarak daha da iyileştirmeye çalışın ve araştırın.

Ödev 2: Yazı Okuma

Arka plandan görüntü çıkararak yazı okuma uygulamasının bir benzerini kendiniz yapın. Bütün uygulamalarda kamerayı sabitleyin. Uygulamalarda cep telefonu kamerası anlık olarak kullanılacak ise, bu görüntülerin bilgisayara nasıl aktarılacağını bulun (blue tooth yada usb üzerinden aktarma yapılabilir, araştırın).

Yukarıdaki örnekte verildiği gibi, üzerine gölge düşmüş bir kağıdın üzerindeki yazı ve resimleri okunaklı şekilde tespit etmeye çalışın. (Cep telefonu kamerası kullanıyorsanız masa kenarına telefonu sabitleyip yere kağıdı koyabilirsiniz. Yan açıdan üzerine bir cismin gölgesi düşecek şekilde aydınlatma yapabilirsiniz.

Örnek 7. Hareket algılama

Görüntüleri çıkarırken değerleri mutlak değer olarak hesaplama, sahnede değişimleri algılamak için kullanılabilir. Birbirinin aynı iki görüntüde (yada video gibi bir dizi resminde) sahnede hareket eden bir şey yoksa, iki kare arasındaki mutlak fark oluşmaz ve çıktı çoğunlukla sıfır değerli piksellerden oluşur (siyah resim). Eğer sahnede bazı cisimler hareket ediyorsa, mekansal değişimin olduğu bölgelerdeki piksellerde mutlak değer olarak farklılıklar ortaya çıkacaktır.

Bu tür bir hareket algılama için aşağıdaki iki resim arasındaki farkı çıkardığımızda üçüncü kareyi elde ederiz.

Böyle bir uygulama belli aralıklarla çekilen fotoğraflar işlenerek foto-kapan olarak kullanılabilir. Yada video görüntüsü işlendiğinde hareket algılama olarak kullanılabilir. Sahnede çok küçük hareketleri algılamamak için mutlak değer olarak toplam değer belli bir sayının üzerine çıktığında hareket var kabul edilebilir. Fakat bu hesaplamada gri resimleri çıkarımı üzerinden değil, siyah-beyaz resimler üzerinden hesaplamak daha doğru olur. Yani piksel farkı 0 yada 255 olacak şekilde hesaplama yapılırsa, renk derinliği işleme girmeden mekansal değişim (hareket) algılanmış olur. Bu uygulama sahnede hareketin olduğu bölgeyi de verdiği için için kamera o bölgeye odaklanıp zoomlama işlemi yaptırılabilir.

Ödev 3: Foto kapan

a) Hareket algılama ile ilgili olarak aşağıdaki sahnelerden birinde Foto-kapan uygulaması yapın. Bunun için kamerayı sabitleyin (cep telefonu, web kamera, labtop kamerası vs)

Balkon yada cam kenarına bir yere kamerayı cadde yada gökyüzüne doğru sabitleyip, aralıklarla resim çekin (Her resmi alıp işledikten sonra tekrar resim alsın. Aralıklar ne kadar kısa olursa o kadar iyi olur). Bunun için sahne boş iken (tüm cisimler hareket etmemeli) önce sahne görüntüsünü alın. Ardından döngüyü çalıştırıp kameradan sürekli görüntü alın ve işleyin. Alınan görüntüler ile boş sahne görüntüsü arasında fark varsa, hareket var demektir ve hareket eden pikselleri yukarıda örnekte olduğu gibi belirleyebilirsiniz. Hareket eden piksellerin koordinatlarının bir ortalamasını alarak (x koordinatları kendi arasında toplanıp, kaç piksel ise ona bölünerek ve y eksenleri içinde aynı yapılarak) hareket eden nesnenin sahnenin neresinde olduğunu bulun. Bu bölgenin üzerine bir daire yada Artikal (+) işareti konurun. Böylelikle hedefi tespit eden bir uygulama yapmış olacaksınız.

b) Aynı ödevde hareket eden nesneler bulunduktan sonra bunları bir çerçeve içine alın. Ardından otomatik olarak hareket eden nesnenin olduğu bölgeyi zoomlasın.

Ödev 4: Arka plan görüntüsünü düzeltme.

a) İki resmi birbirinden çıkarak şöyle bir uygulama yapın. Gece vakti odanın ışığı kapalı iken Camdan dışarıdaki bir manzaranın fotoğrafını çekin (Dışarıda sokak yada karşıda evler vs çıkacaktır). Fotoğraf odanın ortasından bir yerden çekilmeli. Sonra içerinin ışığını açın, Camın iç kısmında odanın yansıması gözükecektir. Burada istenen Hem içerideki nesnelerin (cam ve etrafı) aydınlık görüntüsü olsun hemde camdan yansıma olmadan dışarınının manzarası gözüksün. Buna benzer bir uygulama yapın. Burada hedef camdaki yansımayı kaldırmak. Ortamın ev içi vs olması gerekmiyor, özel alanlarda çekmeyin.. Uygun bir deney ortamı kurarak yapmaya çalışın.

C- Piksel Çarpma ve Ölçekleme

Çarpma işleminin iki farklı türünden bahsedilebilir. Birincisi iki tane giriş resmi alınır. Bunlardan birincisinin piksel değeri, ikinci resmin piksel değerleri ile çarpılması ile çıktı görüntüsü elde edilir. Buna Piksel çarpma denir. Bu işlem iki görüntü ile yapılırken biri diğeri üzerinde maskeleye yapmak için kullanılabilir. Çarpma işlemi renk değerlerinin hızla daha yükselmesini sağlamaktadır. Sonuçta piksel toplama işlemine benzer. Piksel toplama işleminde renk değerleri daha yavaş yükselir. Bu nedenle bu operatörde değerler üst sınırı daha hızlı yaklaşır.

$$Q(i, j) = P_1(i, j) \times P_2(i, j)$$

Diğer bir uygulama ise bir giriş resmi belli bir ölçek değeri ile çarpılarak çıktı resminin oluşturulması sağlanır. Buna Piksel ölçekleme denir. Bu ölçekleme Geometrik ölçekleme ile karıştırılmamalıdır. Geometrik ölçeklemede piksel koordinatları değişir (spatial), bunda ise piksel değerleri değişir (spektral). Burada C katsayısı 1 den düşük olursa resim aydınlığını azaltır. Renkli resimlerde ise her bir R, G, B kanalı ayrı ayrı sabit ile çarpılır.

$$Q(i, j) = P_1(i, j) \times C$$

Çarpım katsayısı C birden büyük olursa o zaman üst sınır ya 255 i geçebilir. Bu durumda aşan değerler 255 de sabitlenebilir. Yada başa sararak aşan değerler 0 dan itibaren yeniden değer verilebilir.. Örneğin 280 ise 280-255=35 gibi. Çarpım işleminde piksel değerleri üst sınıra hızlıca yaklaşır. Sistem olarak sabit sayı ile toplamaya benzer.

Bu yöntem resimleri aydınlatmak için kullanılabilir. Çarpım katsayısı 1 den küçük değer atanırsa resmi karartır. Çarpma işlemi yukarıdaki birinci konu olan Piksel toplamadan daha doğal aydınlatma/karartma sonucu verir.

Örnek 7. İki resmi çarpma

Aşağıdaki örnekte iki resimde her kanal diğer resim değeri ile çarpılmış ve sınırını aşanlar 255 sabitlenmiştir.


```
...
Renk1 = Resim1.GetPixel(x, y);
Renk2 = Resim2.GetPixel(x, y);

R = Renk1.R * Renk2.R;
G = Renk1.G * Renk2.G;
B = Renk1.B * Renk2.B;

if (R > 255) R = 255;
if (G > 255) G = 255;
if (B > 255) B = 255;

CikisResmi.SetPixel(x, y, Color.FromArgb(R, G, B));
...
```

Örnek 8. Resmi Ölçekleme

Aşağıdaki resim düşük bir ışıktaki çekilmiş fotoğraftır. Bu resmi 3x sayısı ile ölçeklersek yandaki resim elde edilir. Burada ölçekleme yaparken en üst limiti aşmamasına dikkat etmeliyiz. Aynı resim 5x ile ölçeklenirse ve 255 geçen

değerler başa sarılırsa aşağıdaki 3 resim elde edilir. Burada çarpma işlemi sonunda aşan sayıların ne yapılacağı kullanılacak uygulamalara uygun olarak belirlenebilir.

0.5x ile ölçekleme

Orijinal Resim (1x Ölçekleme)

1.5x ile ölçekleme

2x ile ölçekleme

2.5x ile ölçekleme

3x ile ölçekleme

4x ile ölçekleme

5x ile ölçekleme

5x ölçekleme sınırı geçenler başa sarıldı

```
Renk1 = Resim1.GetPixel(x, y);

double Olcekleme = (double)Surgu1.Value/100.0; //Sürgü sınırları 0-500 arasına ayarlandı

R = Convert.ToInt16(Renk1.R * Olcekleme);
G = Convert.ToInt16(Renk1.G * Olcekleme);
B = Convert.ToInt16(Renk1.B * Olcekleme);

//Başa sararken değerler mod alarak hesaplanıyor. Böylece 540 % 255 =30 olmuş olur.
if (R > 255 || G > 255 || B > 255)
{
    R = (R % 255);
    G = (G % 255);
    B = (B % 255);
}

//if (R > 255) R = 255;
//if (G > 255) G = 255;
//if (B > 255) B = 255;

CikisResmi.SetPixel(x, y, Color.FromArgb(R, G, B));
```


D-Piksel Bölme

İki resim değerleri birbirine bölünerek çıktı görüntüsü elde edilebilir. Sonuçta piksel çıkarma işlemine benzer. Ortaya çıkan değerler hızla küçüleceği için, çıkarma işleminden daha küçük sayılar elde edilir. Örneğin çıkarma işleminde 180 değeri ile 30 değerleri 150 sonucunu verirken, Bölme işleminde $180/30=6$ değerini verir. Bu nedenle bu operatörde değerler alt sınırı daha hızlı yaklaşır.

$$Q(i, j) = P_1(i, j) \div P_2(i, j)$$

Diğer bir uygulama ise bir giriş resmi belli bir sabit değere bölünerek çıktı resminin oluşturulması sağlanır. Buna Piksel ölçeklemenin bir başka türünü verecektir. Renkli resimlerde ise her bir R, G, B kanalı ayrı ayrı sabit ile bölünür.

$$Q(i, j) = P_1(i, j) \div C$$

Uygulama: Bu konu ile uygulamaları kendiniz yaparak deneyin. Yukarıdaki örneklerde olduğu gibi sınırı geçen değerler için yada alt sınıra yakın bölgede biriken değerler için belli düzeltme faktörleri uygulayarak (ölçekleme yada normalizasyon yapılabilir) çıktı resmi daha görünür hale getirilebilir.

BLENDİNG (Görüntü Harmanlama)

Bu operatör, aynı boyutta iki giriş görüntüsünün bir karışımını belli oranda değerler ile çarparak çıkış görüntüsünü oluşturur. Görüntülerin çarpılacağı katsayılar kullanıcı tarafından belirlenir ve bunlar her görüntünün belli bir ölçekleme oranını oluşturur. Çıktı piksel değerleri maksimum sınırı aşmaması için çarpım katsayıları 1 den küçük ve toplamı bire eşit olacak şekilde belirlenir. Yani birinci resim 0,6 ile çarpılıyorsa, ikinci resim 0,4 ile çarpılmalıdır.

$$Q(i, j) = X * P_1(i, j) + (1 - X) * P_2(i, j)$$

Burada aslında iki resim belli ölçeklerle maskelenmiş olmaktadır. Gri resimlerde uygulandığı gibi, R,G,B banda yada daha fazla banda sahip resimlerde (multi spektral resimler) her banda ayrı ayrı uygulanır.

Görüntü karıştırmada resimler 1 altında ölçeklerle çarpıldığından ışık yoğunluğu azalır (resim kararır). Bu nedenle hangi resim daha ön planda olması isteniyorsa onun katsayısı daha yüksek tutulabilir. Yada eklemeyi sonradan Normalizasyon yapılabilir. İki resmin belli oranlarda karıştırılması ile değişik sanatsal efektler oluşturulabilir.

Ek Bilgi: Normalizasyon (Kontras germe)

Kontrast uzatma (genellikle normalleştirme olarak adlandırılır), çıktı resminde oluşan piksel değerlerini alt ve üst limitlerinden tutarak belli bir aralığa lineer olarak (doğrusal olarak/orantı kurularak) çekme işlemidir. Sadece doğrusal ölçeklendirmeye izin verdiği için daha karmaşık olan "[Histogram Eşitlemesinden](#)" farklıdır. Çıktı resmi daha az serttir. Çoğu uygulama giriş resmi ve çıktı resmini Gri seviye resim olarak ister. Normalizasyon yaparken aşağıdaki formül kullanılabilir.

$$P_{out} = (P_{in} - c) \left(\frac{b - a}{d - c} \right) + a$$

Burada a ve b değerleri çıktı resminde oluşan sınırları (-30, 280 gibi sınırların dışına çıkmış olabilir), c ve d ise çekilmek istenen sınırları (örneğin 0-255 olabilir) gösterir.

Normalizasyondaki esas sorun çok yüksek veya çok düşük bir değere sahip tek bir pikselin değeri, çıktı c veya d değerini ciddi şekilde etkileyebilmesidir ve bu da çok temsilsiz ölçeklendirmeye yol açabilir. Bu nedenle, daha sağlam bir yaklaşım önce görüntünün bir histogramını almak ve sonrasında histogramdaki %5 ve %95 değerlerinden c ve d'yi seçmektir. Böylece aşırı uçlardaki değerler ihmal edilmiş olur. Bu durum, ölçeklendirmeyi çok etkileyen aykırı değerleri önler.

Aykırı değerlerle başa çıkmanın bir başka yolu ise, bir görüntüdeki en popüler yoğunluk seviyesini (yani histogram pikini) bulmak için yoğunluk histogramını kullanmaktır. Ortaya çıkan histogramda yığılmanın olduğu bölgenin altından ve üstünden alınan değerler ile c ve d değerleri tespit edilebilir.

Renkli görüntüler ile çalışılıyorsa, doğru renk oranlarını korumak için tüm kanallar aynı ofset ve ölçeklendirme kullanılarak gerilmelidir (normalize edilmelidir).

Programlama: Normalizasyon

Bu iki resmi 1.8 ve 1.2 katsayıları ile ölçekleyip toplarsak (Blending işlemi) üst değerler sınırı geçecektir. Bu değerler için üst sınırı geçenleri 255 e sabitlesek birinci görüntüyü elde ederiz. Üst sınırı Normalizasyon yaparak (tüm pikselleri orantısız olarak kaydırırsak) 255 ayarlarsak aşağıdaki ikinci görüntüyü elde ederiz.


```
private void blendingHarmanlamaToolStripMenuItem_Click(object sender, EventArgs e)
{
    Bitmap Resim1, Resim2, CikisResmi;
    Resim1 = new Bitmap(pictureBox1.Image);
    Resim2 = new Bitmap(pictureBox2.Image);

    int ResimGenisligi = Resim1.Width;
    int ResimYuksekligi = Resim1.Height;
```

```

        CikisResmi = new Bitmap(ResimGenisligi, ResimYuksekligi);

        Color Renk1, Renk2;
        int x, y;
        int R = 0, G = 0, B = 0;

        int EnBuyukDeger = 0, EnKucukDeger = 0;

        for (x = 0; x < ResimGenisligi; x++) //Resmi taramaya şablonun yarısı kadar dış kenarlardan
        içerde başlayacak ve bitirecek.
        {
            for (y = 0; y < ResimYuksekligi; y++)
            {
                Renk1 = Resim1.GetPixel(x, y);
                Renk2 = Resim2.GetPixel(x, y);

                double Carpan1 = Convert.ToDouble(txtDeger1.Text);
                double Carpan2 = Convert.ToDouble(txtDeger2.Text);

                R = Convert.ToInt16(Renk1.R * Carpan1 + Renk2.R * Carpan2);

                //Sınırı aşan değerleri 255 ayarlama. Gri resim üzerinde işlem yapıldığı için Sadece
                R ye bakıldı.
                if (R > EnBuyukDeger)
                    EnBuyukDeger = R;

                if (R < EnKucukDeger)
                    EnKucukDeger = R;
            }
        }

        Normalizasyon(Resim1, Resim2, EnBuyukDeger, EnKucukDeger);
    }

    //////////////////////////////////////
    public void Normalizasyon(Bitmap Resim1, Bitmap Resim2, int EnBuyukDeger, int EnKucukDeger)
    {
        Bitmap CikisResmi;

        int ResimGenisligi = Resim1.Width;
        int ResimYuksekligi = Resim1.Height;

        CikisResmi = new Bitmap(ResimGenisligi, ResimYuksekligi);

        Color Renk1, Renk2;
        int x, y;
        int R = 0, G = 0, B = 0;

        int UstSinir = 0, AltSinir = 0;

        if (EnBuyukDeger > 255)
            UstSinir = 255;
        else
            UstSinir = EnBuyukDeger;

        if (EnKucukDeger < 0)
            AltSinir = 0;
        else
            AltSinir = EnKucukDeger;

        for (x = 0; x < ResimGenisligi; x++) //Resmi taramaya şablonun yarısı kadar dış kenarlardan
        içerde başlayacak ve bitirecek.
        {
            for (y = 0; y < ResimYuksekligi; y++)

```

```
{
    Renk1 = Resim1.GetPixel(x, y);
    Renk2 = Resim2.GetPixel(x, y);

    double Carpan1 = Convert.ToDouble(txtDeger1.Text);
    double Carpan2 = Convert.ToDouble(txtDeger2.Text);

    R = Convert.ToInt16(Renk1.R * Carpan1 + Renk2.R * Carpan2);
    R = Convert.ToInt16(Renk1.R * Carpan1 + Renk2.R * Carpan2);

    int Deger = R; //Gri resim de tek deger kullanıldı.

    int NormalDegerR = (((UstSinir - AltSinir) * (Deger - EnKucukDeger)) / (EnBuyukDeger
- EnKucukDeger)) + AltSinir;

    CikisResmi.SetPixel(x, y, Color.FromArgb(NormalDegerR, NormalDegerR, NormalDegerR));
}
}
pictureBox2.Image = CikisResmi;
}
```

LOGARİTMİK VE ÜSTEL FONKSİYONLARIN KULLANILĞI RESİM PARLAKLIK DÜZELTME UYGULAMASINI EKLE..